

1284

1914. Ն. ԱԳՆԻՎՑԵՎ

414

ՀԵՐԻԾ

ԿՈՄԻՏԱՅԵՐՆԻ ՄԱՍԻՆ

ԿԱՐԵՆԻ Կ. ԲՈՒԴՎԱԿՈՎ

Խ 16. 1929

ՊԵՏԱՐԱՏ

1929

17487

1.

Խաղայիրների,
կարկանդակների,
փոքրիկ ու չնշին
բաների համար
ծեծելով իրար,
զգերով իրար,
միշտ սփռուր ու չար,
ինչպես խսկական
փոքրիկ գաղտններ
կային-չկային
վեց յերեխոներ:

2.

Ցեվ նստել է յին սյուների մոտին
սյուները կպած իրենց ճակատին
այդ լավ աղերըը, ինչպես հիմարներ
վեց յերեխոներ:

3.

Խակ այդ սյուները
հասարակ հո շեն.
Նայեցեք հասրա.
գրանք սյուներ են
պինդ,
սահմանադրան!

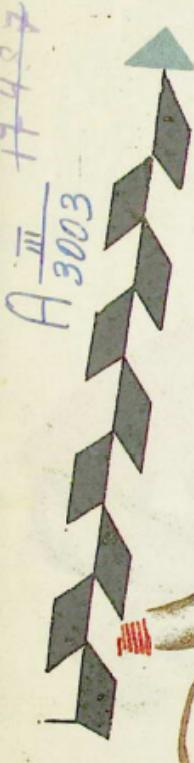

4.

Յեզ այսպիս ահա
հետենք հմմա.
Ֆրանսացի աղան՝
անունը Ժակ՝
ուտում ե մի հոկո
կարկանդակ!

5.

Իսկ անգլիացի
յերեխա Ջոնը
բոյը թիզ ու կեռ

մեծ ախորդակով
ուտում ե ահա
իսկական բիփչոեկու:

6.

Նայեցեք մըրկցին.
այս գերմանացին
ուտում ե կրուպայով ապուր
իսկական
գերմանական
կերակուր!

7.

Իսկ շին յերեխա
Զիու-Զառ-Զին-Զուն-Զե յը-
հանգիստ մի կողմ նստած
խմում ե իր թեյը!

8.

Խսկ մեր ոռւս Գավրյուշը,
վորքան պատում ե ուժը—
կրծում ե սև բոքոն,
վոր անշափ անուշ ե...

9.

Խսկ Տոմը սկ,
քանի վոր չկար
մի այլ բան համեղ—
տիտուր ու շփար
ուտում եր
դառը
մանանեխ!

10.

Այսպես գեմուղեմ
սյուների յետե
նստոտած նրանք
աղմուկով, ծեծով,
հարայ-հրոցով
անցող-դարձողին
համոզում եյին,
վոր հնուց,
վաղուց,
հիմա ու առաջ
այս արևի տակ—
«—Իմ հայրենիքն ե ամենից անուշ՝
յես հերոս եմ քաջ,
խսկ գու—այլանդակ!»

11.

Յեզ նրանցից հենց վոր մեկի
ըիթը միթիշ հարևանի
կողմը թեքվեր
հենց վոր մեկը հարևանի
կողմը նայեր—
ոռւսը լիներ,
գերմանացին,
անգլիացին,
թե չինացին—
մյուսն իսկույն
հարայ կտար,
«Կաց» կկանչեր,
կծդրասար:

12.

Յեզ հարևանն հարևանին,
վորպեսզի նա սյունից չանցնի,
իրար անցած ու շտապով—
ճիշտ ճակատին կտար թափով:

13.

Կովում եյին տղերքն այս մեր
թեկուզ հաճախ, սակայն ծածուկ.
մեկը հանկարծ յեղբոր գլխին
կտար—ու պուկ:
Մյուսն ել, գե,
իրա հերթին
կտար սրա
քթին-մոթին,
հետո կրկին
կլռեյին:

14.

Բայց մի անգամ,
այ, իսկական
կռիվ յեղափ, այնպես կռիվ,
վոր ել փախի,
վոր ել թռի...

15.

Տվին իրար,
տվին իրար,
իրար քթի;
իրար մոթի,
իրար աչքի,
իրար մեջքի,
վզի, դնչի,
ամեն ինչի —
ջարդուեցին
առամ ու կող,
տարածեցին
սարսափ ու դող!

16.

Ու նորից —
թրամակ իրար փորի,
դնչին — բռւհ,
ականջին — ուհ,
վզին — թրամա,
ուսին — միտ,
ատամներին —
տուր, տրորի,
դրա քունքին,
դրա փորին,—
տալիս իրար, վրաց են տալիս —
բռունցներ են գնում-գալիս...

17.

Շուրջը նրանց—
աղմուկ ու լաց,
վողջը թափած,
իրար անցած,
ծեծ ու կոփի,
ճիշ ու կական—
չես հասկանում ել վաշ մի բան.
ամեն մեկը, սակայն, իրա
ուժն ե գովում—
ամեն մեկի քիթը թեկուզ
փշրգում ե, արյունոտիում.

18.

Իսկ յերբ արդեն
չափից անցան,
բոլորն ել լավ
ծեծ ստացան,
բոլորի ել
բթին, գնչին
կապտած տեղեր
յերկացին—
քիչ եր մնում մեկը մեռնի
հնչեց հանկարծ
վոռնաձայնը
«Կոմինտերնի»...

19.

Յեվ նա ասաց
ձախով հնչուն.
—Եթ դուք, տղերք,
ինչնու, ինչնու,
ինչնու յեք դուք, այդքան հիմար,
իրար հանգեց վոխից վառվում—
այդ սյուների համար կովում...

20.

—Ինչնու, ինչնու:
—Վորովինետե
այդ սյուները հնուց յեթե
ձեզ իրարից չզատեյին—
ել դուք ինչնու պիտի հիմա
իրար այդպես գզզեցիք...

21.

Ինչնու, ինչնու:
—Վորովինետե
դուք սկզբի որից յեթե
այդպիսի կարգ սահմանեյիք—
հիմա հո դուք մի ընտանիք
կկազմեյիք,
կկիսեյիք թե խաղալիք,
թե կարկանդակ—
այն ժամանակ
չեյիք կովի արևի տակ:

22.

—Ինչնու, ինչնու:
—Վորովինետե
ամեն մեկդ այն ժամանակ
կունենար շատ
թե խաղալիք, թե կարկանդակ.
Կիմնեյիք դուք հավասար.
Հե վոր վոտից մինչև պուփ
դուք նման եք, տղերք, իրար.

23.

Դրա համար շուտով վառեք
այդ սյուները ամենուրեք,
այն ժամանակ
դուք կունենաք
ձեր հայրենի փոքրիկ գյուղի,
կամ խրճիթի, խարիսուլ խուզի—
ձեր նեղ
տան տեղ
դուք կունենաք աշխարքը վող,
յերկիրն ամբողջ—
ու կդառնա աշխարհն աղատ
ձեր հայրենիքը հարազատ.

24.

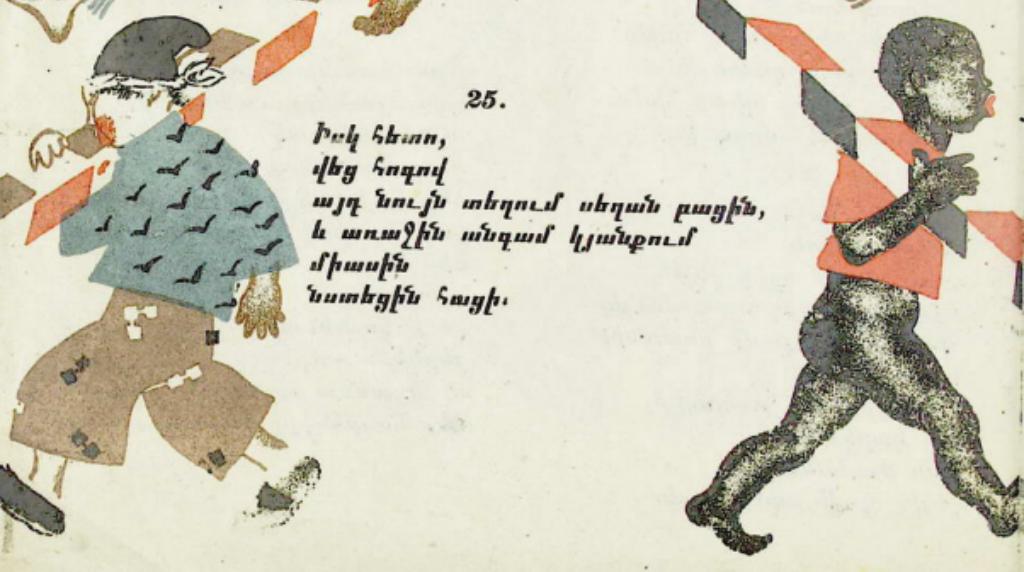
Տղերքն այստեղ
միատեղ
զբա տիին այն սյուներին:
Ել չենք դառնա մենք ձեր գերին:

Յեկ պոկեցին,
դրանք իսկույն,
չթողեցին
Ել վոչ մի սյուն:

25.

Իսկ հետո,
վեց հոգով
այդ նույն տեղում սեղան բացին,
և առաջին անգամ կյանքում
միասին
նստեցին հացի:

A 3003

26.

«Յուաշինն» ապուր եր
կրուպայով ապուր
խկական
գերմանական
կերակուր:

27.

Վորպես յերկրորդ
տես մի, տես...
արվեց անզիւական բիթշտեկս.

28.

Այ քեզ ճաշ,
ել ի՞նչ ճաշ և, ել ի՞նչ ճաշ—
վնչ բոքոն կա, վնչ լավաշ...

29.

Բայց վորանզից
գտնեն հաց.
Դամբրյուշն այսաեղ՝
— կաց տո, կաց, —
կերեք, աղերք,
ոսի հաց...»

30.

Սակայն, տղերք,
այդ ճաշին
յերբ նստեցին
միասին—
մանանեին ել յեկավ պետք.
բիթշտեկսի հետ մանանեին
ախ, ինչքան և նա համեղ...

31.

Բոլոր համեղ բաներն այս
կերան նրանք հազիվ-հազ.
բոլորն հռ այդ չե՞ր սակայն:
— կերեք, տղերք,
ես ել ձեզ—
պիրոժնիներ ֆրանսիական...

32.

Ցեվ այստեղ ել
լցրն դե,
քեֆն ուզում ե
բռ յեթե—
խմի՞ր չինի
անուշ թեյ...

ԳԱԱ ՀԽՍՀ ԳԱԱ Գրադ.

FL0068764

(054)

ՅԵՎ առաջին
անգամ նրանք
հարց տվեցին
իբրար ուրախ.
—Հրաշք եր այս,

33.

զարմմանք եր այ
լացն ու կոփին և
բոլորը կուշտ,
բոլորը հաշտ
ու ըթներն ել ան

ЦЕНА

300

34.

Ահա և բոլորը

Լույս է տեսնում Հ. Ս. Ա. Հ. Լ. Փ. Կ. Առցուսպիտարշության կեց զործոց
մանկական դրականության հանձնաժողովի համառությամբ № 33

ԳԻՆԵ 35 ԿՈՊ.